

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБИТРАЖ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	Право

Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Завідувач кафедри правового регулювання економіки

Олег ЛУК'ЯНЧИКОВ

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні *кафедри правового регулювання економіки*

Протокол № 6 від 17.01.2023 р.

Розробники:

Лук'янчиков О.М., к.ю.н., доц. кафедри правового регулювання економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Міжнародний комерційний арбітраж» належить до переліку вибіркових дисциплін для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» другого (магістерського) освітнього рівня. Вона забезпечує особистий і професійний розвиток здобувача освіти та спрямована на формування комплексу знань стосовно порядку розгляду справ у міжнародному комерційному арбітражі.

Метою дисципліни є підготовка майбутніх фахівців, з питань правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу як альтернативного методу врегулювання міжнародних комерційних спорів.

Головні **завдання** навчальної дисципліни полягають у розкритті правових категорій та інституцій міжнародного комерційного арбітражу; розумінні національних і міжнародних джерел регулювання міжнародного комерційного арбітражу; вміння розв'язувати конкретні правові ситуації.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, законодавчі та практичні положення щодо міжнародного комерційного арбітражу.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Актуальні проблеми процесуального права	Виробнича практика

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

<p>інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>	
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>	<p>Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю</p>
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права. Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>
<p>Здатність працювати в команді. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог</p>	<p>Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p>

<p>професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>
<p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>	<p>Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.</p>
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та</p>	<p>Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.</p>

<p>інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</p>
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p>	<p>Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.</p>
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.</p>
<p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p>	<p>Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p>

<p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	
<p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>	<p>Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p>
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття третейського порядку вирішення спорів.

Поняття міжнародного комерційного арбітражу. Відмежування міжнародного комерційного арбітражу від «внутрішнього арбітражу». Відмежування арбітражу, арбітражних судів та державних судів. Значення термінів «арбітраж», «арбітражний суд». Третейські суди в спорах, підсудних державним судам. Третейські суди як різновид юрисдикційних органів, які вправі вирішувати спори. Третейські суди в сфері вирішення міжнародних комерційних спорів. Риси, що характеризують третейські суди та процедуру вирішення спорів третейськими судами. Відмежування третейських судів від державних судів та порядку відправлення державними судами правосуддя в сфері цивільно-правових відносин. Юридична природа третейських судів. Особливості фінансування третейських судів, призначення третейських суддів. Особливості статусу третейських суддів. Види міжнародних комерційних третейських судів.

Тема 2. Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу.

Види міжнародних комерційних третейських судів. Види комерційного арбітражу: випадковий та інституційний. Процедура випадкового арбітражу. Місце інституційного арбітражу і його формування. Наявність власних правил процедури, порядок утворення складу арбітражу і вирішення комерційних спорів. Еволюція інституційного арбітражу, спеціалізація постійно діючих арбітражів. Арбітражі загальної юрисдикції, предмет їх розгляду. Арбітражі з спеціальною (обмеженою) юрисдикцією та їх компетенція. Деякі особливості щодо остаточного характеру рішення арбітражу в окремих країнах. Класифікація міжнародних комерційних третейських судів та критерії такої класифікації. Арбітражі ad hoc. Постійно діючі міжнародні комерційні третейські суди. Сутність арбітражу ad hoc.

Тема 3. Джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу

Женевський протокол про арбітражні застереження 1923 р. і Женевська конвенція про приведення до виконання іноземних арбітражних рішень 1927 р. Київська конвенція про порядок вирішення спорів, пов'язаних зі здійсненням господарчої діяльності 1992 р. Сфера застосування цих конвенцій. Основні поняття, закріплені в текстах конвенцій. Підсудність і відвід арбітражного суду по непідсудності. Визнання і виконання іноземних арбітражних рішень. Загальна характеристика Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р. Сфера застосування конвенції. Принципи міжнародного комерційного арбітражу, закріплені в конвенції. Основні поняття, що застосовуються в тексті конвенції. Підсудність державним судам і відвід арбітражного суду по непідсудності. Процедура здійснення арбітражного процесу. Оголошення арбітражного рішення недійсним. Заключні положення і застереження держав-учасниць конвенції. Внутрішнє законодавство. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Тема 4. Арбітражна угода, її природа

Процедура арбітражу. Питання, які вирішуються сторонами в ході переговорів, що передують укладенню контракту. Ряд причин, за яких сторони самі обирають арбітраж. Способи розгляду спорів та угода сторін. Оформлення угоди сторін щодо способу розгляду спору. Арбітражне застереження. Місце арбітражного застереження в контракті. Зміст арбітражної угоди щодо різновиду регламентів або домовленості сторін. Ознаки і умови арбітражної угоди. Історія міжнародно-правового регулювання арбітражних угод. Природа арбітражної угоди. Форма та порядок підписання арбітражної угоди. Право, що застосовується до арбітражної угоди. Поняття і природа арбітражної угоди як правової основи для передачі суперечки на дозвіл третейського суду. Визначення терміна «арбітражна угода» за законодавством різних країн світу. Арбітражне застереження і третейський запис. Вимоги до

форми арбітражної угоди в різних країнах світу. Істотні і факультативні умови арбітражної угоди. Можливість визначення в арбітражній угоді права, яке буде застосовуватись при розгляді справи. Підстави для визнання арбітражної угоди недійсною. Концепція автономності арбітражної угоди. Доктрина «компетенція компетенції».

Тема 5. Відвід державного суду з невідсудності.

Відвід державного суду з невідсудності як спосіб забезпечення виконання арбітражної угоди. Колізійні питання дійсності арбітражної угоди. Оспорювання арбітражної угоди в державному суді.

Тема 6. Відвід третейського суду з невідсудності

Інститут відводу третейського суду з невідсудності, його мета і практичне призначення. Відмінність даного інституту від інституту відводу арбітра. Питання компетенції третейського суду щодо певного спору. Доктрина «компетенції» та доктрина автономності арбітражної угоди. Право сторін спору заперечувати компетенцію третейського суду. Підстави для відводу третейського суду за Європейською конвенцією 1961 р. та типовим законом ЮНІСТРАЛ. Строки для заяв про відвід третейського суду з невідсудності. Причини пропуску «строків», «поважні причини» чи «виправдана затримка». Право третейського суду виносити рішення щодо своєї компетенції розглядати певний спір. Судовий контроль за діяльністю арбітражів та його форми.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 7. Порядок розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем

Порівняльна характеристика арбітражного (третейського) порядку розгляду міжнародних комерційних спорів і розгляд таких спорів державними судами. Порядок пред'явлення позову у міжнародному комерційному арбітражі. Вимоги до форми позовної заяви. Документи, які прикладаються до позовної заяви. Визначення підсудності справи. Процедура визначення кількості і призначення арбітрів. Відвід арбітрів. Порядок призначення нового арбітра. Початок арбітражного провадження. Визначення правил процедури. Визначення місця проведення і мови арбітражного розгляду. Обрання норм права, які застосовуються при розгляді справи. Слухання та розгляд документів. Призначення експертів. Строки розгляду справи в міжнародному комерційному арбітражі. Порядок нарахування арбітражних витрат і зборів згідно з регламентами міжнародних комерційних арбітражів різних країн світу.

Тема 8. Арбітражне рішення

Підстави припинення розгляду справи у міжнародному комерційному арбітражі. Можливість укладання сторонами спору мирової угоди. Винесення арбітражного рішення. Форма і зміст арбітражного рішення. Поняття арбітражного рішення. Форма і порядок ухвали арбітражного рішення. Додаткові рішення. Типові строки вручення сторонам письмового рішення арбітражу відповідно до регламентів комерційних арбітражів різних країн світу. Юридична сила рішень міжнародного комерційного арбітражу. Можливість перегляду винесеного арбітражного рішення. Сторони, які можуть вносити клопотання про перегляд рішення. Можливість оскарження рішення міжнародного комерційного арбітражу і підстави оскарження. Внутрішнє та іноземне арбітражне рішення.

Тема 9. Скасування арбітражного рішення

Скасування арбітражного рішення — форма судового контролю за міжнародним комерційним арбітражем. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж», оспорювання в суді арбітражного рішення. Державні суди, яким підвідомчі справи про скасування арбітражних рішень, винесених на території України. Ініціювання процедури

оспорювання арбітражного рішення. Підстави скасування арбітражного рішення: основні і додаткові. Європейська та Нью-Йоркська конвенції про скасування арбітражного рішення.

Тема 10. Визнання та виконання арбітражних рішень

Міжнародно-правове регулювання визнання і виконання іноземних арбітражних рішень. Підстави для відмови у визнанні іноземних арбітражних рішень. Підстави для відмови у виконанні арбітражних рішень. Женевська конвенція 1927 р. про виконання іноземних арбітражних рішень.

Нью-Йоркська конвенція 1958 р. про визнання і приведення у виконання іноземних арбітражних рішень. Загальна характеристика конвенції 1958 р. Поняття і визначення, що застосовуються в конвенції. Сфера застосування конвенції, держави-учасниці конвенції. Процедура визнання і виконання іноземних арбітражних рішень, встановлена конвенцією 1958 р. Підстави, передбачені конвенцією для відмови у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень. Процедура визнання і виконання іноземних арбітражних рішень, встановлена Міжамериканською конвенцією про міжнародний комерційний арбітраж 1975 р. Національно-правове регулювання визнання і виконання іноземних арбітражних рішень. Процедура визнання і виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Правові наслідки добровільного невиконання рішення стороною. Установи, куди звертається сторона, що виграла спір, за примусовим виконанням рішення у разі відмови його виконувати іншою стороною. Міжнародні угоди, що передбачають примусове виконання арбітражних рішень. Дії сторони, що програвала. Підстави, за яких суд може скасувати арбітражне рішення чи відмовити в його визнанні і виконанні.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У навчальному процесі використовуються традиційні методи – словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія, у дистанційному навчанні – есе, семінар) (Тема 1-10), наочні (показ: ілюстрація, демонстрація презентація) (Тема 1-10), практичні (вправи – ситуаційні завдання, кейси, творчі вправи, виконання творчого завдання, науково-дослідна робота) (Тема 1-10), контрольні (експрес-опитування, письмові контрольні роботи, підсумковий контроль) (Тема 6, 10) і самостійні (аналіз нормативно-правових актів) (Тема 1-10).

Крім того, використовуються діалогічні методи навчання (методи активізації навчально-пізнавальних дій), зокрема, до них належать аналіз конкретної ситуації (Теми 1-10), «мозковий штурм» («атака») (Теми 5-9), навчально-тематична дискусія (Теми 1-10), ділова гра (Тема 5), професійна консультація (Теми 1-10), тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яка передбачає такі контрольні заходи:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий

модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях. На практичних заняттях оцінювання рівня володіння студентами теоретичним матеріалом та правильністю виконання практичних завдань, оцінюється 5 балами (максимальна кількість балів складає 30 балів).

Крім того, поточний контроль включає перевірку успішності виконання самостійної роботи і оцінюється максимально 20 балами: індивідуальне завдання – максимально 10 балів та 2 творчі завдання – максимально 10 бали.

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає 2 практичних завдання (стереотипні) максимальною кількістю 5 балів. Навчальною дисципліною передбачено проведення двох модульних контролів, за результатами яких студент максимально отримує 10 балів.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж» здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет з 3 завдань (одне стереотипне – теоретичне питання, два діагностичних – практичні завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Відповіді на питання діагностичного рівня демонструють вміння вирішувати нескладні ситуативні завдання шляхом застосування нормативно-правових актів, що регулюють корпоративні правовідносини.

Відповідь на питання стереотипного рівня має виявити уміння ефективно та правильно застосовувати законодавство, давати абсолютно правильну аргументовану відповідь.

Кожний рівень питань оцінюється окремо, а загальна оцінка підраховується як зважена сума оцінок за кожне питання. Кількісний показник (бал) встановлюється залежно від ступеня виконання завдання. Максимальний бал за іспит – 40.

Завдання стереотипного рівня подано у вигляді теоретичного питання, яке треба розкрити (надати характеристику змісту і скласти відповідну схему). Оцінюється правильна відповідь за питання – 10 балів. Завдання діагностичного рівня подано у вигляді практичного завдання невеликої складності. Кожне правильна вирішене завдання оцінюється у 15 балів:

2 бали – за правильний алгоритм вирішення завдання;

4 бали – за юридичну правильність вибору нормативно-правових актів, що застосовуються до розв'язання завдання;

4 бали – за наявність і ґрунтовність висновку;

1 бали – за охайність подання результатів;

4 бали – за наявність пояснень щодо алгоритму вирішення завдання.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної «Відомості обліку успішності».

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція на тему 1: Поняття третейського порядку вирішення спорів	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 1. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
Огляд чинного законодавства за темою.		Перевірка домашніх завдань.		
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 2 на тему: Поняття і види міжнародного комерційного арбітражу.	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань. Перевірка домашніх завдань.	
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 3 на тему: Джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 3. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
Огляд чинного законодавства за темою.		Перевірка домашніх завдань.		
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 4 на тему: Арбітражна угода, її природа	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 4. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
Огляд чинного законодавства за темою.		Перевірка домашніх завдань.		
Підготовка творчого завдання		Презентація результатів		
Тема 5.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 5 на тему: Відвід державного суду з невідсудності.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 5. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	

			Захист творчого завдання	5
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	5
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.		Перевірка домашніх завдань.	
	Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 1-6.			
Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 6 на тему: Відвід третейського суду з невідсудності	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 6. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	
		Написання контрольної роботи за темами 1-6	Перевірка контрольної роботи	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.		Перевірка домашніх завдань.	
	Огляд чинного законодавства за темою.		Перевірка домашніх завдань.	
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 7 на тему: Порядок розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 7. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.		Перевірка домашніх завдань.	

Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 8 на тему: Арбітражне рішення	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 8. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.		
	Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.		
Тема 9	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 9 на тему: Скасування арбітражного рішення	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 9. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
		Вирішення практичних завдань по темі.	Вирішення практичних завдань	5
		Підготовка творчого завдання	Презентація творчого завдання	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
Огляд чинного законодавства за темою.		Перевірка домашніх завдань.		
Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 6 – 10.		Вивчення основної та додаткової літератури.		
Тема 10.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 10 на тему : Визнання та виконання арбітражних рішень	Активна робота на лекції	

Практичне заняття	Практичне заняття за темою 10. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
	Вирішення практичних завдань по темі.	Активна участь у вирішенні ситуаційних завдань.	
	Написання модульної контрольної роботи за темами 7 – 10	Перевірка контрольної роботи.	5
Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
	Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.	
	Підготовка індивідуального завдання	Перевірка індивідуального завдання	10
Іспит			40
Разом			100

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> 11.
6. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4002-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
7. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. № 4003-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
8. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 02 грудня 1997 р. № 671/97-ВР URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/annot/671/97-%D0%B2%D1%80>
9. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р. № 1701-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
10. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text
11. Міжамериканська конвенція про міжнародний комерційний арбітраж від 30 січня 1975 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/998_024
12. Конвенція про вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами від 18 травня 1965 р. (Вашингтонська конвенція 1965 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_060.

13. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20 березня 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text
14. Про виконавче провадження: Закон України від 3 листопада 2016 р. № 1730-VIII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/606-14>.
15. Про ратифікацію Конвенції про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами: Закон України від 16 березня 2000 р. № 1547-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1547-14#Text>
16. Про ратифікацію Конвенції про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу 1974 р.: Постанова Верховної Ради України від 14 липня 1993 р. № 3382-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3382-12#Text>
17. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
19. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
18. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
19. Про практику розгляду судами клопотань про визнання і виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99#Text>
20. Положення про Міжнародний комерційний арбітраж при Торгово-промисловій палаті України. Додаток № 1 до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
21. Положення про Морську арбітражну комісію при Торгово-промисловій палаті України. Додаток № 2 до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12#Text>
22. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України від 25 серпня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001571-94#Text>

Додаткова

23. Андрейченко С.С., Громовенко К.В., Волощук О.Т., Колесник В.Ю. Міжнародний комерційний арбітраж: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс. 2021. 218 с.
24. Регламент Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України від 25 серпня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0107571-94#Text>
25. Положення про арбітражні збори та витрати. Додаток до Регламенту Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України від 25 серпня 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0107571-94#Text>
26. Типовий закон ЮНСІТРАЛІ щодо міжнародного торгівельного арбітражу від 21 червня 1985 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_879
27. Переглянуті статті Типового закону ЮНСІТРАЛІ про міжнародний торгівельний арбітраж (Додаток I до доповіді ЮНСІТРАЛІ на її 39-й сесії 7 липня 2006 р.) URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_h06
28. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛІ ООН від 15 червня 1976 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_059
29. Внутрішній регламент Міжнародного арбітражного суду URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/988_015/page2
30. Правила щодо сприяння Міжнародним комерційним арбітражним судом при Торгово-промисловій палаті України арбітражу відповідно до Арбітражного регламенту

ЮНСІТРАЛ. Затверджено Рішенням Президії Торгово-промислової палати України від 27 жовтня 2011 р. URL: <http://www.ucci.org.ua/arb/icac/ru/unrules.html>.

Ресурси мережі Internet

31. Офіційний портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua/>
32. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/>
33. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку:
<https://www.nssmc.gov.ua/>
34. Верховний Суд України :
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
35. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни «Міжнародний комерційний арбітраж», розроблений в ПНС :
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9827>.